ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2007. május 25

ELEKTRONIKAI ALAPISMERETEK

EMELT SZINTŰ ÍRÁSBELI VIZSGA

2007. május 25. 8:00

Az írásbeli vizsga időtartama: 240 perc

Pótlapok száma								
Tisztázati								
Piszkozati								

OKTATÁSI ÉS KULTURÁLIS MINISZTÉRIUM

Elektronikai alapismeretek — emelt szint	Azonosító jel:								

Fontos tudnivalók

Az írásbeli dolgozat megoldásához segédeszközként csak nem programozható számológép használható!

A teszt jellegű kérdéseket a feladatlapon, a kérdések alatt rendelkezésre álló szabad helyen kell megoldani!

A feladatok megoldása a felügyelő tanárok által kiosztott pótlapokon történik. A pótlapokat lapszámozással kell ellátni, és fel kell tüntetni rajtuk az azonosító jelet!

A számítást igénylő feladatoknál ügyelni kell az összefüggés (képlet) helyes felírására, a szakszerű behelyettesítésre és a helyes számolásra. Ezek bármelyikének hiánya pontlevonást jelent. A behelyettesítés indokolt esetben normál alakban történjen. A végeredményt a következő formátumban kell megadni:

kiszámítandó mennyiség = számérték x mértékegység (pl. $R = 1.5 \text{ k}\Omega$).

A végeredmény csak akkor fogadható el teljes pontszámmal, ha annak számértéke és mértékegysége kifogástalan.

A feladatok megoldásánál ügyelni kell az írásbeli dolgozat rendezettségére, az áttekinthetőségre, a szabványos jelölések alkalmazására, a műszaki, formai és esztétikai elvárásoknak való megfelelésre. Ezek hiánya pontlevonást jelent.

A megoldásban az esetleges hibás részeket egy ferde vonallal kell áthúzni!

Az íráshoz kék színű tollat, a rajzoláshoz grafitceruzát kell használni!

Teszt jellegű kérdéssor

Maximális pontszám: 40

1.) A táblázatnak egy kondenzátor feszültségének és a benne tárolt energiának a kapcsolatát kell kifejeznie. Egészítse ki a táblázatot! (4 pont)

U (V)	5	10	20	40	80
E (J)			0,16		

2.) Határozza meg az R = 1,5 k Ω értékű, P = 0,5 W terhelhetőségű ellenállásra kapcsolható legnagyobb feszültséget! (3 pont)

P =

3.) Határozza meg az önindukciós feszültséget, ha az L = 0,5 H induktivitású tekercs I = 2 A áramát t = 1 ms idő alatt egyenletes sebességgel nullára csökkentjük! (3 pont)

 $U_L =$

4.) A táblázatnak kondenzátor kapacitív reaktanciájának frekvenciafüggését kell kifejeznie. A kondenzátor ideálisnak tekinthető. Egészítse ki a táblázatot! (4 pont)

f (kHz)	0,5	1	2	4	8
$X_{C}(k\Omega)$			4		

5.) Határozza meg egy soros R-L-C kapcsolás impedanciáját! Adatok: $R = 30 \Omega$, $X_L = 100 \Omega$, $X_C = 60 \Omega$

(4 pont)

Z =

6.) Határozza meg egy egyfázisú fogyasztó hatásos teljesítményét a tápfeszültség, a tápáram és a fázisszög ismeretében! Adatok: U = 230 V, I = 4,3 A, $\varphi = 37^{\circ}$ (3 pont)

P =

	Azonosító								
Elektronikai alapismeretek — emelt szint	jel:								

7.) Rajzoljon kétütemű, egyenirányító kapcsolást 2 db dióda felhasználásával! A hálózati transzformátor szekunder tekercse középmegcsapolású. A kapcsolásnak tartalmaznia kell pufferkondenzátort és terhelő ellenállást is. (3 pont)

8.) Rajzoljon műveleti erősítős különbségképző áramkört! A különbségképzőnek 1 db műveleti erősítőt és 4 db ellenállást kell tartalmaznia. (4 pont)

9.) Számítsa ki az $U_{ki0}=1,2$ V terheletlen kimeneti feszültségű, $R_{ki}=3$ k Ω kimeneti ellenállású erősítő kimeneti feszültségét $R_t=5$ k Ω terhelő ellenállás esetén! (3 pont)

$$U_{ki} =$$

10.) Határozza meg egy erősítő bemeneti csatoló kondenzátora és bemeneti ellenállása által alkotott négypólus határfrekvenciáját! Adatok: $C = 1 \mu F$, $R_{be} = 10 k\Omega$ (3 pont)

$$f_h =$$

11.) Rajzolja le a kétváltozós NOR függvényt két bemenetű NAND kapuk felhasználásával megvalósító logikai hálózatot! (3 pont)

12.) Rajzolja le az S-R tároló szimbolikus rajzjelét, és töltse ki az igazságtáblázatát! (3 pont)

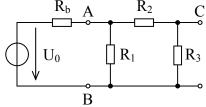
S	R	Q^{n+_1}

zonosító								
jel:								

Feladatsor Maximális pontszám: 60

1. feladat Maximális pontszám: 15

Aktív kétpólus számítása

Adatok:

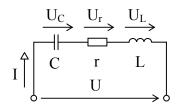
$$\begin{array}{ll} U_0 = 12 \ V & R_b = 200 \ \Omega \\ R_1 = 1 \ k\Omega & R_2 = 2 \ k\Omega & R_3 = 3 \ k\Omega \end{array}$$

Feladatok:

- a) Határozza meg a C és B pont közötti kétpólus Thevenin helyettesítő képét! (Rajzolja le a helyettesítő képet, majd határozza meg a Thevenin generátor U₂ forrásfeszültségét és R_g belső ellenállását!)
- b) Határozza meg a C és B pont közötti kétpólus Norton helyettesítő képét! (Rajzolja le a helyettesítő képet, majd határozza meg a Norton generátor I₂ forrásáramát!)

2. feladat Maximális pontszám: 15

Soros rezgőkör számítása

$$\begin{array}{c|c} U_{C} & U_{r} & U_{L} \\ \hline \\ C & r & L \\ \hline \\ U & & \\ \end{array} \qquad \begin{array}{c} Adatok: \\ C = 150 \text{ pF} \\ f_{0} = 1 \text{ MHz (rezonancia frek vencia)} \\ r = 15 \Omega \text{ (soros veszteségi ellenállás)} \\ U = 500 \text{ mV} \end{array}$$

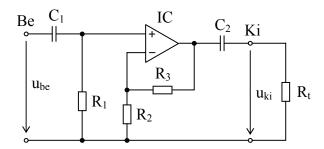
Feladatok:

- a) Határozza meg a rezgőköri induktivitás (L) értékét!
- b) Határozza meg a rezgőkör jósági tényezőjét (Q) és sávszélességét (B)!
- c) Határozza meg U_L és U_C értékét rezonanciafrekvencián!
- d) Mekkora ellenállást (R) kell a fenti rezgőkörrel sorosan kapcsolni, hogy sávszélessége 20 kHz-re növekedjen?

zonosító								
jel:								

3. feladat Maximális pontszám: 15

Kisfrekvenciás erősítő számítása

Adatok:

 $A_{uo} = 2 \cdot 10^5$

(a műveleti erősítő nyílthurkú feszültségerősítése)

 $U_{kimax} = \pm 13 \text{ V}$

(a kimeneti feszültség maximális csúcsértéke)

 $f_o = 10 \text{ Hz}$

(a nyílthurkú feszültségerősítés felső határfrekvenciája)

(az erősítő feszültségerősítése közepes frekvencián)

 $A_{\rm u}=20$

 $R_3 = 1 M\Omega$

 $R_t = 2 k\Omega$

 $C_1 = 1 \mu F$

 $C_2 = 10 \, \mu F$

Feladatok:

- a) Határozza meg R₁ és R₂ értékét!
- b) Határozza meg a kis torzítással erősíthető legnagyobb szinuszos bemeneti feszültség effektív értékét (u_{bemax})!
- c) Határozza meg az erősítő fokozat felső határfrekvenciáját (f_f)!
- d) Számítsa ki a bemeneti (C₁–R₁) és a kimeneti (C₂–R_t) feszültségosztó alsó határfrekvenciáját (f_{a1}, f_{a2})!

4. feladat Maximális pontszám: 15

Kombinációs hálózat tervezése

Adott a logikai függvény sorszámos alakja:

$$F^4 = \Sigma^4 (2, 3, 6, 7, 10, 14, 15)$$

Feladatok:

- a) Egyszerűsítse a megadott függvényt grafikus módszerrel! A legnagyobb helyértékű változót "A"-val jelölje!
- b) Valósítsa meg a függvényt NAND kapukkal! A változók csak ponált alakban állnak rendelkezésre.
- c) Írja fel a függvény konjunktív sorszámos alakját! Egyszerűsítse a konjunktív függvényt grafikus módszerrel!
- d) Valósítsa meg a függvényt NOR kapukkal! A változók csak ponált alakban állnak rendelkezésre.

	Azonosító								
Elektronikai alapismeretek — emelt szint	jel:								

Az írásbe	eli vizsgarész pontszáma	100		, , ,	
•	ÖSSZESEN	100		100	
	4.	15			
relauatsor	3.	15		OU	
Feladatsor	2.	15		60	
	1.	15			
	12.	3			
	11.	3			
	10.	3			
	9.	3			
kérdéssor	8.	4			
jellegű –	7.	3		40	
Teszt	6.	3		40	
_	5.	4			
	4.	4			
	3.	3			
	2.	3			
	1.	4		•	
témakör	a feladat sorszáma	pontszám	pontszám	maximális pontszáma	elért pontszáma
		maximális	elért	a témakör	a témakör

javító tanár
Dátum:

	elért pontszám	programba beírt pontszám
Teszt jellegű		
kérdéssor		
Feladatsor		

javító tanár	jegyző
Dátum:	Dátum: